Toelichting procedure adviesrecht

Vooraf: Bedoeling van de notitie
Dit document vormt een korte toelichting bij de adviesrechtprocedure binnen de gemeente waarin een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA)) wordt aangeboden aan de gemeenteraad, zodat de raad gebruik kan maken van haar adviesrecht. Dit memo wordt als toelichting toegevoegd aan de aanvraag om advies aan de gemeenteraad over een ruimtelijke ontwikkeling.

Aanleiding
Er is een verzoek ontvangen voor een ruimtelijke ontwikkeling die niet past binnen het geldende omgevingsplan. Het verzoek is ingediend als een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA). Voor dergelijke activiteiten is het College van Burgemeester en Wethouders het bevoegde gezag om een besluit te nemen.

Adviesrecht in de omgevingswet
Volgens de Omgevingswet hebben gemeenteraden, wanneer sprake is van een BOPA, op grond van artikel 16.15a Omgevingswet de mogelijkheid om door middel van een raadsbesluit categorieën van plannen aan te wijzen die altijd ter advisering aan de gemeenteraad moeten worden voorgelegd. Dit wordt aangeduid als het adviesrecht van de gemeenteraad. Iedere gemeenteraad kan hieraan zelf invulling geven.

Adviesrecht in Culemborg
Ook in onze gemeente heeft de raad een dergelijk besluit genomen. Hierin worden ontwikkelingen genoemd die altijd voor advies aan de gemeenteraad moeten worden voorgelegd. Bij raadsbesluit van 30 januari 2025 heeft de gemeenteraad opnieuw de lijst met categorieën van ontwikkelingen aangepast, waarvoor voorafgaand aan definitieve besluitvorming advies moet worden gevraagd aan de gemeenteraad.

De voorliggende aanvraag valt binnen een van de vastgestelde categorieën waarvoor de gemeenteraad gebruik wil maken van haar adviesrecht. Een voorbeeld van een dergelijke categorie betreft activiteiten die leiden tot een aanzienlijke uitbreiding van bebouwd oppervlak.

In lijn met het raadsbesluit is het College gehouden om plannen die binnen de aangewezen categorieën vallen, voorafgaand aan definitieve besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad ter advisering.

Processen Stedelijke Ontwikkeling en Ruimtelijke Ontwikkeling
Binnen de gemeente Culemborg maken we onderscheid tussen processen voor Stedelijke Ontwikkeling (PSO) en Ruimtelijke Ontwikkeling (PRO). De eerstgenoemde ontwikkelingen betreffen grotere en complexere woningbouwprojecten waarbij ook openbare ruimte wordt toegevoegd. Bij deze PSO projecten wordt bij aanvang een Nota van Uitgangspunten (NvU) opgesteld door de gemeente en vastgesteld door de raad. Dit geldt als een belangrijk toetsingskader bij de beoordeling van de plannen door de raad. Bij de kleinschaliger PRO projecten wordt geen Nota van Ultgangspunten opgesteld.

Gevolgen van het advies
Bij een positief advies kan de ontwikkeling de ruimtelijke procedure verder doorlopen. De gemeenteraad kan voorwaarden verbinden aan het advies, mits deze goed gemotiveerd zijn. Mocht de gemeenteraad een advies uitbrengen dat afwijkt van het voorstel van het College,

dan moet dit advies voorzien zijn van een gedegen ruimtelijke onderbouwing. Het advies van de raad is in beginsel bindend voor het College, tenzij sprake is van strijd met beleid van hogere overheden.